

НАШЕ ЖИТТЯ

РІК ВИДАННЯ 5-й
Газета виходить
щотижня

ОРГАН ЦЕНТРАЛЬНОГО ПРАВЛІННЯ УКРАЇНСЬКОГО ТОВАРИСТВА ГЛУХИХ

№ 13 (247)

Субота, 25 березня 1972 р.

Ціна 2 коп.

ІХ ПЛЕНУМ УТОГ

16 березня в приміщенні клубу будинку відпочинку «Сосновий бір» відбувся ІХ пленум Центрального правління Українського товариства глухих.

На порядок денний пленуму винесені такі питання:

ПІДСУМКИ ВИРОБНИЧО-ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ УТОГ ЗА 1971 РІК ТА ЗАВДАННЯ НА 1972 РІК.

ПРО ВИКОНАННЯ БЮДЖЕТУ ПРИБУТКІВ І ВИДАТКІВ ТОВАРИСТВА ЗА 1971 РІК ТА ЗАТВЕРДЖЕННЯ БЮДЖЕТУ НА 1972 РІК.

По першому питанню порядку денного слово надається голові президії Центрального правління УТОГ т. СЕМКУ А. Х.

— 1971 рік був роком XXIV з'їзду КПРС, який намітив величезні плани комуністичного будівництва, які орієнтири на шляху до зміцнення миру, підвищення добробуту радянських людей. Це був перший рік дев'ятої п'ятирічки, — говорить доповідач, — рік величезного політичного піднесення і трудової активності мас.

Доповідач відзначив, що 1971 рік ознаменувався славними трудовими зверненнями: річний план реалізації продукції і виробництва напівготових виробів у країні перевиконано, ріст виробництва продукції дорівнював 7,8 процента.

По Українській РСР план реалізації продукції виконано на 102 проценти, по обсягу виробництва — на 107 процентів, по продуктивності праці — на 105 процентів.

Приріст національного доходу, використаного на потреби і народонаселення склав біля 6 проценти, біля чотирьох п'ятих цього приросту одержано за рахунок підвищення продуктивності праці. Здійснені заходи на 1971 рік заохочували до підвищення народного добробуту. Покращення техніко-економічних показників роботи підприємств. У народному господарстві країни впроваджено біля трьох мільйонів 600 тисяч винаходів та раціоналізаторських пропозицій, які дали понад 3 мільярди карбованців економії на рік.

Великих успіхів у минулому році добились трудівники села. Загальний обсяг продукції сільськогосподарства дорівнював біля 87 мільярдів карбованців. Валовий збір зерна склав 181 мільйон тонн. Прибутки колгоспів в 1971 році дорівнювали 22 мільярдам 500 мільйонам карбованців.

Пленум ЦК КПРС, який відбувся наприкінці минулого року, схвалив план розвитку народного господарства СРСР на 1971—1975 роки і державний бюджет СРСР на 1972 рік, а III сесія Верховної Ради СРСР затвердила їх.

Пленум ЦК КПРС одностайно схвалив проведену Політбюро ЦК КПРС політику по перетворенню в життя програми, яку накреслив XXIV з'їзд КПРС.

Доповідач відзначив, що в широкій програмі соціальних заходів намічено збільшити реальні прибутки на душу населення на 31 процент. 22 мільярди карбованців виділяє держава на підвищення заробітної плати, збільшення пенсій, допомоги та стипендій. Середньомісячна заробітна плата робітників, інженерно-технічних працівників, службовців, працівників радгоспів у 1975 році буде дорівнювати майже 150 карбованців. Намічені великі плани житлового будівництва.

В братній сім'ї радянських народів нових вершин досягає і Радянська Україна. П'ятирічний план розвитку народного господарства республіки, проект якого схвалений грудневим Пленумом

ЦК КП України і затверджений другою сесією Верховної Ради УРСР, відкриває широкі перспективи поступального руху республіки.

У 1975 році Україна буде виробляти 55,6 мільйона тонн сталі, 217,4 мільйона тонн зугілля, 17,5 мільйона тонн нафти, 62 мільйона кубометрів газу, 130 мільйонів тонн залізної руди. Республіка одержить 43 мільйони тонн зерна, 6,4 мільйона тонн цукру, 892 мільйони квадратних метрів тканин і т. д.

— Радянський народ, — говорить тов. Семко А. Х., — готується в цьому році відзначити знаменну дату — 50-річчя з дня утворення Союзу РСР. У розквіті сил йдуть до цього знаменного ювілею 15 братніх республік. Пліч-о-пліч трудяться у нашій країні понад 100 націй і народностей.

Готуючись гідно зустріти знаменну дату, говорить доповідач, члени Українського товариства глухих вносять свій посильний вклад в загальну справу дострокового виконання рішень XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України.

Зусилля членів УТОГ спрямовані на значне збільшення обсягу виробництва, покращення якості продукції, підвищення продуктивності праці, ефективності виробництва, піднесення рівня організації, культурно-освітньої та політико-виховної роботи.

Широко розгорнувши соціалістичне змагання за дострокове виконання завдань першого року п'ятирічки, колективи УВП 22 грудня 1971 року завершили державний план і дали народному господарству понад план продукції на 3 мільйони 89 тисяч карбованців. Річний план по обсягу реалізації продукції виконано на 103,2 проценти, у порівнянні з 1970 роком обсяг реалізації продукції зріс на 5,2 проценти і склав 4 мільйони 916 тисяч карбованців. План по товарній продукції виконано на 103,7 проценти. Фактично випущено продукції на 99 мільйонів 38 тисяч карбованців. Лише за рахунок використання резервів виробництва виготовлено продукції на 509 тисяч карбованців.

Підприємства Товариства успішно розпочали другий рік п'ятирічки. Плани реалізації продукції в січні виконано на 102,4 проценти, понад план вироблено продукції на 183 тисячі карбованців. В лютому план реалізації продукції виконано на 102,3 проценти, понад план вироблено продукції більше ніж на 363 тисячі карбованців.

У минулому році колективи підприємств провели велику роботу по оновленню асортименту та впровадженню у виробництво нових видів виробів та моделей одягу. Освоєно 83 нових виробів і моделі, в т. ч. верстатний електромагніт МІС-4100Е і 4200Е Харківським УВП-1, магнітний пускач

ПМЕ-111 Донецьким УВП, трансформатори газоосвітлювальні ТГВ-320 і 620 Запорізьким УВП, металеві ліжка з квадратним перетином труб освоїв Комунарське і Ворошиловградське УВП-1. Нові види трикотажних, швейних виробів освоїв Вінницьке, Житомирське, Львівське № 1, Харківське № 2 та інші УВП. Продовжували освоювати нові зразки меблів Ровенське та Дрогобицьке УВП.

Поряд із значними успіхами в роботі окремих підприємств є серйозні недоліки. У 1971 році Ворошиловградське УВП-1 не виконало плану по реалізації, прибутках, рентабельності, собівартості та по інших техніко-економічних показниках. Це наслідок великого проценту браку, недотримання МРТУ, за що лабораторія держнагляду за стандартами застосувала до УВП економічні санкції — знято з виконання плану більш ніж шість тисяч ліжок на суму 167 тисяч карбованців. Прибуток, одержаний підприємством за цю продукцію, в сумі 55 тисяч 200 карбованців, перерахований в державний бюджет.

Не виконали плану по фондовіддачі Кіровоградське, Сумське та Харківське УВП № 1. Цілий ряд підприємств у минулому році працював неритмічно. В окремі місяці не виконували планів по реалізації, випуску продукції та по найголовніших виробх Комунарське, Ждановське, Запорізьке, Івано-Франківське, Київське № 1, Білоцерківське та інші підприємства. У минулому році 15 підприємств Товариства випускали збиткову продукцію. Через це одержано понад 32 тисячі карбованців збитків, в т. ч. Львівське УВП-1 — 1215 карбованців, Харківське № 2 — 10000 карбованців та інші. Ждановське, Чернівецьке, Черкаське та Конотопське УВП допустили випередження росту заробітної плати над ростом продуктивності праці. Мало місце неправильне застосування цін на випущену продукцію, в наслідок чого понад 25 тисяч карбованців було вилучено з державний бюджет. Частина підприємств у гонитві за великими преміями, знижуючи якість продукції, різко перевиконують плани. В т. ч. Єнакієвське, Білоцерківське, Сімферопольське, Чернівецьке та інші УВП.

Не все гаразд і з трудовою дисципліною на підприємствах. Мала місце плинність кадрів. У 1971 році на роботу в УВП прийнято 2109 чоловік, звільнено — 1953. На Кам'янець-Подільському УВП прогули складають 65 людино-днів проти 19 людино-днів у 1970 році. В доповіді відмічено, що в минулому році допущено 11400 людино-годин понаднормових, в т. ч. на Харківському УВП-2 — 967, на Запорізькому — 886, Одеському № 3 — 3859 людино-годин.

В цілому по Товариству статутна норма глухих та інвалідів складає 71,5 проценти, в той час, на багатьох підприємствах вона в межах від 60 до 65 процентів. Особливо низька статутна норма на Ворошиловградському УВП-2, Кіровоградському та Харківському УВП-1. У доповіді наголошувалося на те, що керівництво підприємств ще не вжило відповідних заходів по комплектуванню підприємств кадрами. А обласні відділи УТОГ в цій справі не надали відповідної допомоги.

Продовження див. на 2-й стор.

ПІДТРИМУЄМО ПОЧИН

У ВІДПОВІДЬ НА ЗАКЛИК ТРУДІВНИКІВ КОНОТОПСЬКОГО УЧБОВО-ВИРОБНИЧОГО ПІДПРИЄМСТВА КОЛЕКТИВ БРИГАДИ № 1 ХЕРСОНСЬКОГО УВП ШИРОКО РОЗГОРНУВ ЗМАГАННЯ ЗА ДОСТРОКОВЕ ВИКОНАННЯ ВИРОБНИЧОГО ПЛАНУ ДРУГОГО РОКУ П'ЯТИРІЧКИ.

НА ЧЕСТЬ РІЧНИЦІ 3 ДНЯ НАРОДЖЕННЯ В. І. ЛЕНІНА ТА 50-РІЧЧЯ СТВОРЕННЯ РАДЯНСЬКОГО СОЮЗУ КОЛЕКТИВ БРИГАДИ ВЗЯВ ДОДАТКОВІ ЗОБОВ'ЯЗАННЯ: 15 КВІТНЯ 1972 РОКУ ПОШИТИ 160 КОСТЮМІВ НА СУМУ 1600 КАРБОВАНЦІВ, А ЗАРОБЛЕНІ ГРОШІ ПЕРЕРАХУВАТИ У ФОНД П'ЯТИРІЧКИ.

Р. ЛАВРУХІНА,
майстер цеху Херсонського УВП.
В. НЕХЕЙМА,
Г. ЛАНЕВСЬКА,
П. ГЕРАЩЕНКО,
члени бригади № 1.

Перевиконуючи норми

Другий рік п'ятирічки робітники дільниці, яку я очолюю, розпочали з високим трудовим піднесенням. Січневий та люневий плани по випуску продукції колектив виробників перевиконав по всіх техніко-економічних показниках.

Вагомий трудовий внесок у це досягнення зробила бригада по складанню трансформаторів.

Систематично виконуючи змінні норми виробітку на 130—140 проценти, трудівниця в достатній кількості постають котушками шитувальників. Тут зразки самовідданої праці показують Віктор Ворвель, Єлизавета Балон, Олександра Перунова та інші.

Далі технологічний процес продовжують паяльники. Микола Борисов та Василь Мороз, що зайняті на цій операції, також значно перевиконують свої норми виробітку.

Остаточне складання фільмоскопів ведуть Марія Корнева, Олександра Василенко, Марія Мірошніченко, Віктор Усов та Борис Бахмут. Вони також систематично перевиконують норми виробітку і видають продукцію тільки високої якості.

Завершує технологічний процес ветеран підприємства настроювач апаратів Василь Дробатенко. На цій роботі він систематично виробляє по півтори—два норми за зміну.

М. ТКАЧЕНКО,
старший майстер складальної дільниці Харківського УВП-1.

ГОЛОВНЕ — ЕФЕКТИВНІСТЬ

XXIV з'їзд КПРС поставив завдання про підвищення виховного впливу клубних закладів, посилення їх ролі в громадсько-політичному житті й організації дозвілля трудящих. Девіз: «Дев'ять п'ятирічок — п'ятирічка боротьби за якість» в повній мірі стосується й галузі культурного обслуговування та всіх інших ділянок роботи культзакладів.

Сумський облвідділ УТОГ веде пошуки підвищення ефективності роботи культзакладів, щоб досягнути найкращих якісних результатів в їх діяльності.

На районних конференціях УТОГ, що пройшли недавно, відмічалось, що в ряді клубів області досягнутий рівень постановки культурно-виховної роботи ще не відповідає вимогам рішень XXIV з'їзду КПРС і XXIV з'їзду КП України. Ефективність роботи клубів ще не стала предметом аналізу, не завжди можна визначити якісний бік роботи культзакладів. Зокрема, не аналізується тематична спрямованість клубних вечорів, диспутів, урочних журналів, вечорів запитань і відповідей, читачьких конференцій та літературних вечорів й інших більш популярних форм масової роботи закладів культури.

В наших клубах все більше входить у практику перспективне планування роботи по основних розділах, широко проводиться обмін досвідом роботи всередині області та спостереження за діяльністю інших клубів, оскільки їх робота надзвичайно багатоманітна.

В 1971 році делегація сумчан побувала в Житомирському обласному Будинку культури. Там ми багато чого запозичили і тепер впроваджуємо у культзакладах області. Потім житомир'яни приїздили до нас. Такі поїздки, на мою думку, треба всіляко практикувати і заохочувати надалі.

Говорячи про ефективність роботи, директорам клубів необхідно аналізувати матеріали проведення заходів з урахуванням впливу, що вони справили на відвідувачів, вивчати їх склад і збір відгуків. Знати, чи люблять члени Товариства свій клуб, чи йдуть вони з охотою. Хто не йде і чому? Все це та багато чого іншого стане джерелом для аргументованих висновків про рівень і ефективність культурно-масової роботи клубів.

Слід відзначити й те, що працівники наших клубів в основному без спеціальної освіти — практики. Для їх росту дуже мало спеціальної літератури, тому науково-методичному кабінету клубної роботи необхідно більше приділяти уваги цій ділянці.

Крім цього, розроблені сценарії з окремих питань не завжди підходять до специфіки роботи сільських клубів.

Загальновизнана роль бібліотек як ідеологічних закладів. Більшість з них стали надійними помічниками в боротьбі за піднесення рівня технічних знань, виховання радянських людей в дусі комуністичної моралі. Бібліотеки вже мають чималий досвід, але в більшості з них роботу ведуть на громадських началах перекладачі, що не мають знань і досвіду. Ми вважаємо, що Курсовій базі слід частіше проводити кушові або республіканські семінари по підвищенню ділової кваліфікації бібліотекарів на базі кращих культзакладів Товариства.

Все це дозволить підняти ефективність роботи наших культзакладів і виконати завдання, поставлені XXIV з'їздом КПРС і XXIV з'їздом КП України.

А. МИШИНЦЕВ.

ІХ ПЛЕНУМ УТОГ

Плинність, порушення трудової дисципліни, прогули — це наслідок недостатньої виховної роботи на УВП, погано використовується такі форми громадського впливу, як рада молодих робітників, громадські відділи кадрів, товариські суди, загальні збори та інші види масової роботи.

ЯКІСТЬ ПРОДУКЦІЇ

Доповідач відзначив, що в 1971 році підприємствами Товариства проведена значна робота по покращенню якості продукції. На 43 УВП проведена відомча перевірка якості продукції, впровадження і дотримання стандартів, а на деяких підприємствах вона проведена двічі.

Питання якості продукції у грудні минулого року було обговорене на республіканській нараді передовиків підприємств, а перед цим проведено ряд нарад з питань додержання державних стандартів, підвищення технологічного рівня та якості виробів, посилення режиму економії, підвищення ефективності виробництва. Відмічено, що дещо покращився контроль за додержанням стандартів та по забезпеченню необхідної технологічної та методичної документації. Як результат — швейні підприємства випускають 99,5 процента продукції першим сортом проти плану 99,2 процента, по білизняному трикотажу відповідно — 80,2 процента проти плану 79,5 процента.

Не дивлячись на це, на окремих підприємствах продукція випускається низької якості, порушуються стандарти та технічні умови по обробці деталей та окремих вузлів, бажало бути далі кращим лакування та маркування виробів. На меблевих підприємствах: Дрогобицькому, Ровенському, Ужгородському № 1 порушувалась технологія обробки кромиці щитів, шліфування ящиків та інші операції. На металообробних УВП: Запорізькому, Харківському № 1, Київському № 1, Кіровоградському, Київському дослідному підприємстві — недостатньо дотримувались вимоги по проведенню контрольних випробувань, маркування виробів проводилось з порушенням вимог стандартів.

На деяких підприємствах метод бездефектної задачі продукції з першого пред'явлення впроваджені поверхово, не на всіх виробничих дільницях, без глибокого аналізу. Це має місце на Дрогобицькому, Чернівецькому, Єнакієвському, Миколаївському та інших УВП. Це зумовило, що у минулому році мали місце рекламції на якість продукції по Запорізькому, Білоцерківському, Херсонському, Харківському № 2 та інших підприємствах.

ТЕХНОЛОГІЧНЕ ОСНАЩЕННЯ І ВИКОРИСТАННЯ ВИРОБНИЧИХ ПОТУЖНОСТЕЙ

Із 45 підприємств Товариства — 33 спеціалізовані, де організація праці повністю відповідає технологічним потокам виготовлення продукції, а це, в свою чергу, дає високий коефіцієнт використання обладнання.

У минулому році передбачалося впровадити 75 заходів з нової техніки, фактично впроваджено 109 з економічним ефектом понад 91 тисяча карбованців. Швейні підприємства замінили машини 22А класу на швидкохідні, поповнилися двогільними, петельними, та іншими машинами. На меблевих підприємствах механізований процес завантаження і вивантаження пиломатеріалів із сушильних камер, впроваджені пневмоелектричні вайми, гідравлічні багатопереходи преси для виготовлення мебельних щитів тощо. На Донецькому, Київському дослідному, Комунарському та інших УВП впроваджені нові конвейерні та

поточні лінії по шліфуванню металевих труб круглого перетину, по складанню електротехнічних виробів, по виготовленню верстатних електромагнітів. У минулому році підприємства Товариства одержали 393 одиниці технологічного обладнання, 150 електродвигунів та багато іншого обладнання. Проведена відповідна робота по оновленню та модернізації технологічного обладнання.

Добре використовується техніка на Полтавському УВП № 1, Донецькому, Київському дослідному, Львівському № 1, Садгірському та інших УВП. В той час на Ворошиловградському УВП-2, Слов'янському робота ведеться лише в одну зміну, коефіцієнт змінності менший одиниці. На деяких підприємствах недостатньо приділяється увага своєчасному складанню графіків планово-попереджувальних ремонтів.

РАЦІОНАЛІЗАЦІЯ І ВІНАХІДНИЦТВО

У минулому році було подано 595 раціоналізаторських пропозицій, впроваджено у виробництво 452 з економічним ефектом 163 тисячі карбованців, це, правда, менше, ніж у 1970 році (305 тисяч карбованців).

На окремих підприємствах в роботі раціоналізаторів є серйозні недоліки: на Харківському УВП-2 впроваджено лише 20 процентів пропозицій із числа, які надійшли, на Одеському № 2 — 33 проценти, Київському дослідному — 35 процентів. На Запорізькому УВП шість пропозицій залишились не розглянутими. На деяких підприємствах не вважають за потрібне підраховувати економічний ефект від запроваджених пропозицій. Так, на Київському УВП-1 із 18 раціоналізаторських пропозицій і економічний ефект підрахований тільки для трьох пропозицій, на Донецькому із 42 підраховано тільки для трьох раціоналізаторських пропозицій, а на Чернівецькому із 28 впроваджених пропозицій економія не підрахована зовсім.

НАУКОВА ОРГАНІЗАЦІЯ ПРАЦІ

У минулому році, вказувалося у доповіді, планом передбачалося впровадити 400 заходів по науковій організації праці, фактично впроваджено 671 захід. В наслідок чого знижена трудомісткість виробничої програми на 439 тисяч нормо-годин, або на 24,7 процента. Економічний ефект від впровадження плану НОП складає понад 214 тисяч карбованців. На Чернігівському УВП розроблена і впроваджена раціональна схема розподілу праці, це знизило затрати часу і створило ритмічну роботу потоку. На Сумському УВП виготовлено і впроваджено пристосування для вивороту рукавиць. Поряд з цим, є серйозні недоліки в організації цієї роботи. На багатьох підприємствах відсутні творчі бригади, плани НОП не обговорюються на зборах в цехах, недостатньо поширюється досвід роботи серед підприємств. Це, в першу чергу, відноситься до Бродівського, Комунарського, Полтавського УВП-2 та інших.

Доповідач звернув увагу на питання технічного нормування праці та виконання норм виробітку. За станом на 1 січня 1972 року на УВП існувало 22 тисячі 457 норм виробітку, із них технічно обгрунтованих — понад 19 тисяч, або 88,3 процента.

Середній процент виконання норм виробітку по Товариству складає 129,3 процента, у т. ч.: по металообробних — 142,6 процента, на деревообробних — 139,1 процента, швейних — 122,7, трикотажних — 122,7 процента.

Не дивлячись на те, що загальний процент технічно-обгрунтованих норм високий, на багатьох підприємствах велика кількість робітників виконують норми на 150 і більше процентів. На Київському дослідному перевиконання становить — 57, Одеському УВП-1 51,8, Ждановському — 51,2, Харківському № 1 — 50,8, Ужгородському № 1 — 48,5 процента. Комунарське та Бродівське УВП до

цього часу не перейшли на більш прогресивну відрядно-преміальну систему оплати праці.

Поряд з цим, на багатьох підприємствах все ще є велика кількість робітників, які не виконують норм виробітку. На Білоцерківському УВП норми не виконують 17 робітників, на Копотівському — 11, на Харківському № 1 — 10. При перегляді норм виробітку не проводяться відповідна роз'яснювальна робота серед робітників, не ведеться глибокий аналіз виконання норм окремими робітниками, дільницями.

У доповіді особливо було підкреслено недостатню роботу на окремих підприємствах по організації охорони праці та техніки безпеки: на Харківському УВП-1, Запорізькому, Ворошиловградському № 1, Ждановському УВП та Черкаському УВП.

Доповідач відмітив крайню необхідність посилити роботу керівників підприємств по зміцненню служби охорони праці та техніки безпеки, доручивши їй ініціативним та технічно-грамотним працівникам. Курсовій базі УТОГ провести навчання та атестацію по техніці безпеки з директорами, головними інженерами та інженерами по техніці безпеки УВП.

МАТЕРІАЛЬНО-ТЕХНІЧНЕ ПОСТАЧАННЯ І ЗБУТ

Поряд із деяким покращанням матеріально-технічного постачання, більш якісним та своєчасним одержанням заявок від підприємств у роботі матеріально-технічного постачання та збуту мали місце деякі труднощі. Так, Харківське УВП-1, Донецьке УВП, Київське УВП-1 відчували деяку нестачу матеріалів та сировини. В цілому, в минулому році 33 УВП та 10 облідів УТОГ не повністю реалізували фонди. Особливо незадовільно займалися реалізацією фондів Харківське УВП № 2 та Черкаське УВП. Нереалізація фондів — наслідок відсутньої планової роботи та поганого обліку фондів.

Особливо безвідповідально відносяться окремі підприємства до експлуатації автотранспорту, в наслідок чого машини виходять з ладу раніше встановлених строків.

Велика робота проведена по реалізації залишків сировини та матеріалів. За два останні роки неліквідні із 68 тисяч карбованців зменшилися до 18 тисяч карбованців. 33 УВП зовсім не мають неліквідів.

РОБОТА ПРОЕКТНО-КОНСТРУКТОРСЬКОГО БЮРО

Доповідач відзначив, що Проектно-конструкторське бюро внесло значний вклад у технічний прогрес УВП. Все більше приділяється уваги розробці конструкторсько-технологічної документації по удосконаленню організації праці, технологічних процесів, норм витрати матеріалів, впровадження нових видів виробів, скорочення ручної праці, створення нестандартного обладнання на базі використання досягнень науки і техніки, надання практичної допомоги підприємствам по впровадженню розробленої техдокументації.

Проектно-конструкторське бюро розробило і переглянуло робочі креслення за єдиною системою конструкторської документації на 120 виробів. За минулий рік ПКБ УТОГ впровадило на підприємствах Київського дослідного, Донецького, Комунарського, Дніпродзержинського та інших технічну документацію, креслення і норми витрати матеріалів, впроваджено понад 50 найменувань технологічного оснащення. Понад 40 технологічних процесів на нові виробів, 30 норм витрат матеріалів, 5 схем розподілу праці тощо. Продовжувались роботи по конструкції приладів сурдотехніки.

Поряд з цим, в роботі Проектно-конструкторського бюро є ще серйозні недоліки: має місце неякісне виконання робіт, роботи виконуються без глибокого аналізу та обліку усіх можливостей че-

рез що підприємства повертають роботи на доробку та виправлення, а іноді і заміну, як це мало місце в розробці технічної документації для Чернігівського, Копотівського, Ждановського, Київського дослідного та інших підприємств.

У доповіді детально висвітлено питання капіталовкладень. За минулий рік обсяг будівельно-монтажних робіт виконано на 2 мільйони 154 тисячі карбованців, або 79,5 процента.

Доповідач відмітив, що по цілому ряду об'єктів будівництво у минулому році не виконано. В Ужгороді, Чернівцях, Одесі (УВП-3) не закінчені роботи. Повністю зведено будівництво гуртожитку Харківського УВП-2.

ПІДГОТОВКА І ПІДВИЩЕННЯ КВАЛІФІКАЦІЇ КЕРІВНИХ РОБІТНИКІВ І СЛУЖБОВЦІВ

Проїшли перепідготовку і підвищили свою кваліфікацію на Курсовій базі УТОГ 492 чоловіки із 456 за планом. За минулий рік підготовлено 19 переключачів, 20 клубних працівників. Проїшли перепідготовку технологи, механіки УВП, начальники планових відділів і старші економісти, начальники виробництва, технологи і лаборанти меблевих підприємств, вихователі гуртожитків, директори і завідувачі районних будинків культури та інші категорії робітників і службовців. Курсовою базою разом із лабораторією отоларингології ведуться заняття по слухомовному розвитку дітей дошкільного віку, даються консультації батькам з питань навчання у домашніх умовах. Крім Курсової бази короткотермінові семінари проводять обласні відділи для працівників низової ланки і культзакладів Товариства.

ОРГАНІЗАЦІЙНА ТА КУЛЬТУРНО-МАСОВА РОБОТА

Значну частину часу в доповіді було відведено організаційно-масовій та ідейно-виховній роботі серед членів Товариства. Доповідач відзначив, що вся робота проходила відповідно до рішень XXIV з'їзду КПРС та XXIV з'їзду КП України і спрямовувалась на успішне виконання завдань дев'ятої п'ятирічки.

Велика увага приділялась організації соціалістичного змагання на УВП, на більш повне використання цього дійового засобу виховання трудящих. Всі підприємства Товариства взяли додаткові зобов'язання по достроковому виконанню завдань п'ятирічки, за гігну зустріч 50-річчя утворення Союзу РСР.

На підприємствах Товариства шириться рух за комуністичну працю. Звання ударника комуністичної праці вибороти 4239 чоловік, 110 бригадам і 33 цехам присвоєно звання колективів комуністичної праці. На підприємствах Товариства створені школи комуністичної праці, в яких налічується понад 2400 чоловік, навчається на економічних семінарах 272 чоловіки.

За підсумками змагання підприємства Товариства присуджувались і вручались перехідний Черволий прапор Міністерства соціального забезпечення та Української республіканської Ради професійних спілок. У 1971 році підприємства Товариства включилися у всесоюзний огляд за виконання резервів та посилення режиму економії, в наслідок цього одержано економії 1 мільйон 316 тисяч карбованців. За підсумками огляду «Підприємство високої культури виробництва» присуджено Львівському УВП-1, Ужгородському УВП-1, Слов'янському, Донецькому, Кам'янець-Подільському, Садгірському, та Чернівецькому УВП. План основних заходів по організаційно-масовій роботі виконаний.

Поряд з цим в організації соціалістичного змагання обласних

відділів та УВП є ряд недоліків. Деякі підприємства та обласні відділи УТОГ підійшли формально до розробки планів по виконанню завдань дев'ятої п'ятирічки, не врахували вимог науково-технічного прогресу, дальшого удосконалення та посилення організаційної та масово-політичної роботи у колективах. Плани заходів іноді носять загальний характер, на що в свій час було вказано Київському, Черкаському, Тернопільському та іншим облідів.

Недостатньо організовано соціалістичне змагання на Дніпропетровському, Івано-Франківському та інших підприємствах. Не приділяється належної уваги рухові за комуністичну працю на Білоцерківському, Миколаївському, Херсонському, Сумському та інших УВП. Тут у порівнянні з 1970 роком зменшився ріст ударників комуністичної праці. Не організована «Школа комуністичної праці» на Дніпродзержинському, Ворошиловградському УВП № 1, Одеському № 3 та інших підприємствах. Деякі обліди УТОГ несерйозно підійшли до проведення підсумків змагання за звання «Колектив високої культури обслуговування».

Доповідач відзначив незадовільну роботу окремих обласних відділів УТОГ по виконанню контрольних цифр, уточненню і обліку членів УТОГ, по складанню звітності. Є випадки, коли обласні відділи надсилають матеріали не по суті питання, передоручають роботу малообізнаним працівникам.

Значну роботу провели обласні відділи УТОГ у зв'язку з початком звітно-виборної кампанії. Звіти і вибори проводяться по затвердженню плану. Збори і конференції проходять під знаком гідної зустрічі 50-річчя утворення Союзу РСР, успішного виконання взятих соціалістичних зобов'язань другого року п'ятирічки.

Під девізом «Продовжуємо лєнінську естафету культури» проводили свою роботу обласні будинки культури. Будинки культури, клуби застосовують нові методи роботи: переключка будинків культури однієї області з іншою, тематичні вечори, зустрічі членів УТОГ міста і села.

Велика робота проведена по дальшому розвитку фізичної культури та спорту. Команди УТОГ у 1971 році з легкої атлетики і чоловіча з баскетболу на всесоюзних змаганнях завоювали звання чемпіонів СРСР серед глухих спортсменів. Непогано виступили наші спортсмени на всесоюзних змаганнях з шахів і шашок.

Проте, в роботі деяких обласних відділів УТОГ і їх спортивних федерацій є недоліки. Нижче своїх можливостей виступають на республіканських змаганнях команди Донецького та Дніпропетровського облідів. Не краще стоять справи з розвитком фізкультури і спорту у Хмельницькому, Херсонському, Чернігівському та Ровенському обласних відділах.

На закінчення доповіді голова президії Центрального правління УТОГ тов. Семко А. Х. зробив наголос на завданнях, які мають вирішити обласні організації у другому році п'ятирічки. Однією з найголовніших завдань в роботі підприємств, організацій та закладів культури Товариства є безумовне виконання соціалістичних зобов'язань по достроковому виконанню планових завдань другого року п'ятирічки. Річне завдання виконати до 5 грудня 1972 року, дати понад план продукції на 1 мільйон 800 тисяч карбованців, отримати понад план прибутків 500 тисяч карбованців, виконати повністю обсяг капітального будівництва і провести якісну атестацію всіх виробів, які випускають підприємства УТОГ.

Забезпечити повне виконання і якісне проведення усіх заходів на 1972 рік з оргмасової роботи, на високому організаційному та ідейно-політичному рівні провести звітно-виборну кампанію, широко розгорнути соціалістичне змагання за комуністичну працю, за безумовне виконання державних планів.

— Одним із завдань, яке ми повинні вирішити, — говорить доповідач, — є постійна турбота про політико-виховну роботу серед глухих, зміцнення трудової дисципліни, створення всіх необхідних умов для закріплення членів

Закінчення див. на 3-й стор.

УТОГ на підприємствах. Смілише потрібно висувати членів УТОГ на керівну роботу.

Готуючись зустріти 50-річчя утворення Союзу РСР, члени УТОГ повинні широко розгорнути соціалістичне змагання, щоденно перевиконувати виробничі завдання, це буде найкращий подарунок нашій Батьківщині.

— Колектив нашого підприємства успішно справився із завданнями першого року п'ятирічки, виконав план по всіх техніко-економічних показниках, — заявив у своєму виступі директор Білоцерківського УВП І. І. Котов. — У минулому році підприємство освоїло нові моделі одягу.

Розуміючи зростаючі вимоги по дальшому вдосконаленню кваліфікації робітників, на підприємстві організована школа комуністичної праці, проводиться технічне навчання. Всього на підприємстві навчається 90 робітників і 22 — підвищують свій загально-освітній рівень у вечірній школі робітничої молоді.

У соціалістичному змаганні за дострокове виконання завдань другого року п'ятирічки першість тримають швей дільниці № 3, де майстром М. Норченко. В рахунок 1973 року працюють швей-мотористки С. Кухаренко, О. Яценко, О. Паламарчук, М. Шкурлатівська та інші.

— Однак, — сказав Котов І. І., — при всіх тих досягненнях, які ми мали у минулому році, в нашій роботі мають місце істотні недоліки. Так, лютневе завдання по

ІХ ПЛЕНУМ УТОГ

реалізації продукції ми не виконали. Мали місце рекламції на продукцію, до цього часу не ліквідована плінність кадрів, не вирішене остаточно питання з гуртожитком.

У своєму виступі тов. Котов І. І. заявив, що колектив зараз робить все для того, щоб підприємство успішно справилося з завданнями першого кварталу.

Директор Миколаївського учбово-виробничого підприємства М. І. Гурін розповів про роботу, яку колектив мебелників провів у минулому році. Підприємство одержало нову техніку, встановлена лаконаливна машина, рейсмусний верстат, встановлений новий котел. Меблі Миколаївського УВП користуються великим попитом у населення, якість продукції значно покращилася: меблі покриваються поліефірними лаками. У виступі було відзначено, що з метою обміну досвідом підприємство час од часу посилає спеціалістів на інші споріднені підприємства. Проведена велика робота по розширенню виробничих площ. З метою підвищення продуктивності праці на УВП введена нова преміальна система оплати праці з урахуванням продуктивності кожного робітника. Все це за останній час привело до скорочення плінності кадрів. У своєму виступі тов. Гурін М. І. вказав і на недоліки в роботі. Недостатньо оперативно вирішуються технічні питання групою нової техніки, мали

місце штрафи. Відчутна недостатність забезпеченість обладнанням, технікою і транспортом. Особливо гостро відчувається відсутність каналізаційної системи, будівництво якої вже декілька років затягується.

Свій виступ директор Кіровоградського учбово-виробничого підприємства Г. П. Цуканов присвятив питанню роботи з кадрами. І це не випадково, підкреслив він. Не дивлячись на те, що адміністрація УВП постійно проявляє турботу про поліпшення матеріальних і побутових умов робітників, їх оздоровленню, на підприємстві мають місце прогули. На 4700 карбованців недодамо продукції тільки за рахунок прогулів у минулому році, 170 людино-днів втрачено, накладено понад 50 адміністративних стягнень, за рік звільнилося 108 чоловік.

Адміністрація підприємства розробила цілий ряд заходів по дальшому поліпшенню умов праці робітників та зміцненню трудової дисципліни.

Обміном досвіду роботи поділилась голова Полтавського обласного відділу УТОГ А. М. Григоренко, яка розповіла про постійні зв'язки обласного відділу з підприємствами. Всі три підприємства області тримають зв'язок з культзакладами області. При Полтавському Будинку культури організовано клуб «Прометей», який поставив перед собою завдання постійно організовувати зустрічі ветеранів праці з молодими робі-

никами. При клубі проводяться вечори трудової слави, на яких трудову естафету передають старші товариші молодим робітникам. Це дуже хороша традиція. Зараз обласний відділ УТОГ готується провести обласну конференцію.

Заступник директора Київського дослідного підприємства І. Т. Криволапов свій виступ присвятив роботі з кадрами. Зокрема, вказав на те, що вже назріла необхідність гостро поставити питання боротьби з прогулами. Він вказав, що іноді буває, коли прогульщик пише заяву, а адміністрація накладає резолюцію: «надати відпустку за свій рахунок». Тов. Криволапов І. Т. вказав, що бажано будувати гуртожитки ближче до підприємства з тим, щоб економити людям час і створювати необхідні умови для роботи.

Головний інженер Черкаського учбово-виробничого підприємства В. Є. Горбунцов у своєму виступі звернув увагу присутніх на необхідність освоєння нових видів продукції.

— Нам, мебелникам, — сказав він, — це особливо потрібно зробити в найкоротший час, тому що життя не стоїть на одному місці, технічний прогрес сьогодення дня вимагає від нас йти в ногу з життям.

Він вказав на те, що назріла потреба створити спеціальні групи на підприємствах по виготовленню нестандартного обладнання,

тому що замовлення цього обладнання на Київському дослідному підприємстві виконуються довго. Вказав також на те, що підприємство одержує неякісний пиломатеріал, на те, що до цього часу не вирішене питання про шарикові петлі, що на підприємстві назріло питання в заміні деякого обладнання.

Голова Одеського облвідділу УТОГ В. І. Семенова розповіла про роботу, яку проводить обласний відділ по комплектації кадрів, трудовлаштуванню. Звернула увагу на труднощі з житлом для молодих спеціалістів. В своєму виступі вона підкреслила необхідність більше доручати первинним організаціям УТОГ вирішувати питання зв'язані з виробництвом, трудовлаштуванням членів УТОГ.

В обговоренні доповіді взяли участь В. І. Колосов — директор Єнакієвського УВП, Т. А. Пилякіна — голова Ворошиловградського облвідділу УТОГ, П. М. Горбунів — директор Садгирського УВП, Л. Д. Крижанівський — начальник Проектно-конструкторського бюро.

З доповіддю по другому питанню — Про виконання бюджету Українського товариства глухих за 1971 рік і затвердження бюджету Товариства на 1972 рік — виступив головний бухгалтер Центрального правління УТОГ М. С. Левченко.

В роботі пленуму взяли участь представники Ради Міністрів УРСР Шульженко О. О. та Маслюк І. Г., — начальник планово-фінансового управління Міністерства соціального забезпечення УРСР.

Пленум прийняв відповідні постанови.

ЩО ДАЛА ЕКОНОМІЧНА РЕФОРМА

Минуло понад чотири роки, як Донецьке УВП перейшло на нову систему господарювання. Велика самостійність у роботі, ріст ініціативи і відповідальності виконавців позитивно вплинули на всі сторони виробничого життя нашого підприємства.

За рахунок утворення фондів економічного стимулювання колектив підприємства вдосконалив свою роботу і підготував організацію виробництва для освоєння нових видів виробів: магнітного пускача ПМЕ-11, цукерниці, розеток та інші.

Ущільнення приміщень цехів дало можливість організувати нові дільниці виробництва, зокрема, дільницю зняття облою, проміжний склад.

В змаганні, в пошуках більш раціональних методів господарювання бере участь велика кількість трудівників нашого підприємства.

На УВП розроблено і вивішено в цехах тематику так званих «вузьких» виробничих місць для раціоналізаторів. В результаті їх пошуків чимало зроблено для механізації трудомістких процесів. Так,

якщо раніше деталі з цеху в цех переносили вручну, то тепер їх транспортують автокаром і піднімають ліфтом.

На підприємстві успішно розвивається соціалістичне змагання на честь 50-річчя утворення СРСР. Щомісячно місцевий комітет підбиває підсумки змагання і на загальних зборах переможцям вручають Червоний прапор і грошову винагороду, а бригадирам — перехідний вимпел.

Переможцями в соціалістичному змаганні є складальна дільниця електроарматурного цеху (начальник тов. Бродський І. Л., профгрупорг тов. Бобнева В. Г.). Тепер колектив бореться за те, щоб більш ефективно використовувати резерви виробництва, заощаджувати матеріали, електроенергію і т. д.

Вміле використання системи морального і матеріального заохочення дозволяє краще використовувати резерви на кожному робочому місці, домагатися успіхів у виконанні виробничого плану другого року дев'ятої п'ятирічки.

Б. ТУРКІН.

м. Донецьк.

ПОГЛЯД У ЗАВТРА

В останньому році восьмої п'ятирічки наше підприємство зіткнулося з великими труднощами. Хоча в цілому УВП план п'ятирічки виконало, та план 1970 року було виконано тільки на 87 процентів.

Адміністрація, партійна, профспілкова та первинна організація УТОГ підприємства накреслили ряд заходів для поліпшення роботи. І суворо дотримувались їх. Це дало можливість виробничий план 1971 року виконати за всіма техніко-економічними показниками. Головні зусилля направлялись на механізацію праці, поліпшення якості продукції, дисципліни, підвищення технічних знань, створення більш кращих побутових умов для робітників.

У минулому році УВП почало виготовляти асортимент мебелі, який користується особливим попитом у покупців. Слід підкреслити, що ці меблі поліровані. Зрозуміло, це не прийшло саме по собі. Ось неповний перелік заходів, які забезпечили виготовлення меблів полірованої якості — впроваджені у виробництво лаконаливні машини, полірувальний верстат, використання поліефірного лаку та інше.

З 1969 року виготовлення продукції збільшилось на 150 тисяч карбованців. При цьому кількість трудівників на УВП зменшилась. Суворе дотримання організаційно-технічних заходів дозволило підвищити якість продукції, а також продуктивність праці на 10—15 процентів. А ще в 1970 році за виготовлення неякісної продукції УВП заплатило 2800 карбованців штрафу.

Ми вирішили зацікавити колектив також і матеріально, щоб підвищити якість продукції. Для цього були змінені коефіцієнти преміальної системи за виготовлення якісної продукції на 85 процентів і за кожен процент більше. Зрозуміло, це зразу ж зацікавило робітників. Одночасно була розроблена система виплати премій за квартал, яка стимулює зростання продуктивності пра-

ці. І як наслідок, в минулому році УВП заплатили лише 280 карбованців штрафу.

Відмінно працюють, завжди приклад для товаришів Л. Кривичкий, Є. Ворчакова, В. Сабодаш, М. Федоров, Л. Грек та інші.

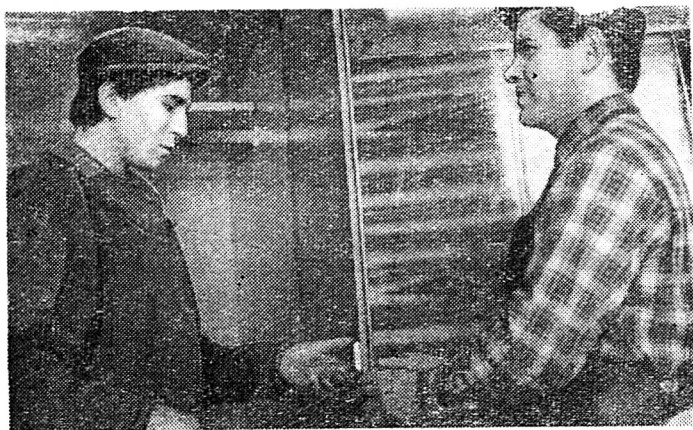
Велика робота на УВП проводиться по вихованню кадрів, обміну передовим досвідом, впровадженню нової техніки. В дев'ятій п'ятирічці колектив нашого підприємства поставив перед собою завдання, щоб продукція УВП була прийнятні не гіршою, а то й кращою, ніж на передових меблевих підприємствах країни. Для цього потрібно впровадити на виробництві багато заходів для підвищення продуктивності праці й підвищення якості продукції. Це, наприклад, механізація фарбування щитів, конвейери для складання меблів, фанерування текстурним папером, механізація обробки щитів після фанерування кромок та інше.

Тільки в цьому році намічено виконати 27 пунктів за планом оргтехзаходів, п'ять — по благоустрою УВП, сім — за планом НОП. Деякі з них уже виконані: переставлено обладнання згідно технологічного процесу на заготівельній дільниці, встановлено новий полірувальний верстат та новий паровий котел та інше.

До 1975 року планується довести обсяг виготовлення продукції до 850 тисяч карбованців. В 1970 році її було виготовлено на 533 тисячі. Це збільшення буде в основному за рахунок механізації трудомістких процесів. За попередніми підрахунками продуктивність праці в 1975 році в порівнянні з 1970 роком зросте на 36,9 процента.

Та, не дивлячись на всі наші досягнення, на УВП ще чимало невирішених питань, як по технічному переозброєнню УВП, так і по організації праці. Адміністрація, партійна, профспілкова та первинна організація УТОГ УВП докладуть всіх сил, щоб планові завдання дев'ятої п'ятирічки виконати з честю.

М. ГУРІН,
директор Миколаївського УВП.

Одинадцять років працює на Дрогобицькому УВП Василь Бігуняк. На фото: (справа) В. Бігуняк навчає молодого робітника С. Шевчука складати платяні шафи.

ГОТУЄМО КАДРИ

Питання підготовки кадрів на Львівському УВП-1 займає одне з головних місць. Закінчивши виробниче навчання і ставши робітниками, більшість з бувших учнів на перших порах не виконують виробничі норми, тому що з першого дня приходиться виконувати норму робітника, а не учнівську, а всі вони мають ще недостатні практичні навички.

Згідно з навчальним планом ЦП УТОГ учні повинні переходити до практичної роботи з 1 червня. В новому 1971—1972 навчальному році процес виробничого навчання значно змінився. Внесено нові форми й методи.

З метою закріплення теоретичних знань на практиці і виховання трудових навичок група дівчат виробничого навчання вже після чо-

тирьох місяців теоретичних занять перейшла на конвеєр освоювати спеціальність, знайомитися з виробничим процесом і набувати практичні навички. І це дало уже певні результати. Учні уже зараз виконують встановлені норми і після закінчення навчання стануть кваліфікованими робітниками.

Велика увага приділяється індивідуальній роботі з учнями. Майстри й робітники залюбки передають їм свій досвід роботи, свою майстерність, виховують і закріплюють у них любов до праці.

Головне завдання — підготувати спеціалістів, дати їм путівку в життя, готувати кваліфіковані кадри.

С. ГОНТАР,
інструктор Львівського облвідділу УТОГ.

ПОЧЕСНЕ ЗВАННЯ

На все життя запам'ятовується цей день швеям Івано-Франківського УВП О. Малирський, В. Микунюк, В. Крайківський, В. Івановий та Г. Ткач. На урочистих зборах колективу їм присвоїли почесне звання майстер «Золоті руки».

Радісні, схвилювані сидять вони на почесному місці і думками там, у минулому. Позаду роки напруженої праці по вдосконаленню майстерності, освоєнню технологічних процесів. Вони — передовики виробництва, ударники комуністичної праці. Жінки не тільки систематично перевиконують змінні завдання, але й допомагають відстаючим, передають молоді свою майстерність.

Напередодні 50-річчя створення Радянського Союзу вони разом з колективом УВП взяли зобов'язання достроково виконати виробничий план року і виготовити продукцію без браку.

О. КРАЙКІВСЬКИЙ.

ВІЛЬШЕ САМОСТІЙНОСТІ

Те, що під лежачий камінь вода не тече, добре знають педагоги. Знають, але...

На класній дошці записана тема уроку — назва твору, прізвище автора. А учні безпорадно гортають підручник. Пропадають дорогі хвилини. Нервові, вчитель поспіхом записує сторінку підручника. Аж тоді — знаходять. Дрібниця? Ні: незаперечний доказ того сумного факту, що з підручником учні не знайомі, ніколи не користуються ним самостійно, ні в школі, ні вдома.

Прищеплення навиків самостійного орієнтування в підручниках (а отож і в кожній книжці) повинно стати азбукою виховання самостійності в усьому складному процесі навчання. Прищеплювати ці навички треба з першого класу. Вміння думати, шукати, співставляти, робити практичні висновки у великій мірі залежить від вміння учня працювати з підручником. На жаль, ця важлива сторона навчального процесу в школах глухих занедбана.

На кожному кроці тут ще пакує шкідлива опіка, котра по суті вбиває будь-яку ініціативу учня. Винні тут в першу чергу застарілі методи викладання, при котрих провідна роль у озброєнні учнів знаннями надавалася слову вчителя. Вчитель «подавав» матеріал, а учні «брали». Брали в готовому вигляді. Цій готовій подачі знань були підпорядковані й всі інші компоненти уроку: повторення, закріплення, домашні завдання. Навіть наочні прилади. Учнєві відводилася пасивна роль слухача і автоматичного виконавця вправ.

Щоб усе сказане стало більше зрозумілим, наведу лише один приклад такої згубної педагогічної «майстерності». Ось як вивчалась тема: «Склад слова». Вчитель записував на дошці приклади, в котрих якимсь певним словом подавалось в усіх відмінках: знайомим з основою, закінченням. Це той сестра. Ходив до сестри. Люблю свою сестру і т. д.

У відмінкованому слові підкреслював закінчення і основу, або виділяв їх кольоровими крейдовими олівцями. Уже це передчасне виділення основи й закінчення виключає усяку можливість спостереження над змінами в слові, пошук складових компонентів слова. Учень пасивно фіксує в пам'яті спочатку побачене, а згодом почує від учителя пояснення. Що ж може пробудити думку учня, його цікавість на такому уроці? Яка самостійна робота з підручником може мати місце при такому методі викладання?

А тема ця перспективна і багатогранна надзвичайно. Переорієнтувати її життєве значення в школі глухих неможливо: законні словозміни — це те підводне камінь, об яке раз у раз спотикаються усі учні наших шкіл — від першого до випускного класу.

Чи можливий інший варіант подачі цієї теми? Можливий. Щоб не відволікати уваги читачів від головного — різниці в методах подачі, я не мініятуру прикладів, даних учителем для пояснення в першому варіанті. Треба лише записати їх без усяких виділень, підкреслень. Слово вчителя повинно мати на меті зацікавити учнів, спонукати їх думку до спостереження, пошуку.

— Ви знаєте уже багато слів, можете написати листа, переказ твору. Та у вас часто трапляються помилки. Найчастіше неправильним буває зв'язок слів у реченні. Одні і те ж слово має в різних реченнях неоднакову форму. Подивіться уважно, чим цікаві наведені приклади?

Читаючи речення, учні звертають увагу на слово «сестра»: воно в кожному прикладі, але весь час міняється.

— Простежте, в чому полягають ці зміни? Виділіть змінну частину слова.

Завдання виконується з цікавістю, без великої затрати часу.

— Що ви знаєте про словозміну? Пригадайте, як змінюються прикметники, дієслова.

Якщо не всі пам'ятають, можна усно повторити, а коли дозволяє час, то і написати на дошці приклади словозмін (червоної, червоної, червоної...)

На підставі своїх спостережень учні підходять до узагальнених висновків — формулюють правила.

Завдання для самостійної роботи корисно добирати такі, котрі є поєднаннями в собі елементів творчості і аналізу. Особливо корисна робота над деформованим текстом: вона сприяє свідомому орієнтуванню мовою, законам словозміни.

Як бачимо, новий варіант подання теми абсолютно виключає пасивність, інертність, вичікування доки вчитель усе покаже і розкаже...

Вміла постановка завдання викликає інтерес учнів до теми, свідоме її сприймання; чим більше пошуку, спостережень, осмислення практичного тренування, тим глибше і міцніше будуть знання учнів.

Такий метод викладання завжди спирається на добре знання учнями підручника. І зауваження, дає на початку статті — не випадкове. Навички орієнтації у змісті підручника повинні мати учні першого класу. Знайомство з термінологією, із змістом завдань і текстів вправ найкраще вести силами самих учнів, лише в крайніх випадках, коли ніхто не може дати пояснення, це робить вчитель. При послідовній, систематичній роботі кількість незрозумілих слів швидко скорочуватиметься, учні набуватимуть цінних навичок самостійної роботи з будь-якою книгою.

Дуже корисно давати учням завдання, виконання яких передбачає чи прямо включає звертання учня до інших джерел: газет, журналів, книг.

Цікаво, що учні, котрі оволоділи бодай першими елементарними навичками самостійної роботи з підручником, дуже не люблять зайвих пояснень, багатослівних туманень: досить записати на дошці. Не вправ, як усі поголовно схильються над книгами. Словом, працюють охоче.

Отже, назрів час відмовитися від неопотрібної опіки. Це має величезне значення не тільки в навчанні, але й у вихованні: людина, призначена розбиратися самостійно в усіх труднощах навчання, зуміє розібратися і в житті.

Г. ШВЕЦЬ, вчителька.
Вінниця.

Зустріч з читачами

У Київському Паладі культури імені А. В. Луначарського відбулась зустріч читачів журналу «В єдиному строю» з відповідальним секретарем редакції тов. Туровецьким Б. Н.

У своїй змістовній і цікавій інформації він розповів про роботу журналу, про плани редакції на 1972 рік — рік 50-річчя утворення Сходу Радянських Соціалістичних Республік.

— Ми, — заявив він, — завжди намагаємось, щоб журнал був цікавий для всіх категорій читачів.

Нова назва журналу обумовила його новий зміст. Адже у нас трудівники нашої країни йдуть в єдиному строю з усім ра-

дянським народом. І тому особливе значення набуває висвітлення життя глухих на всіх ділянках комуністичного будівництва.

Повніше і яскравіше висвітлювати життя глухих на виробництві, на відпочинку, у побуті, глибше розкривати духовний світ глухих трудівників — таке завдання журналу «В єдиному строю».

Є і своя специфіка у нашому журналі. Не всі глухі мають високий рівень загальноосвітньої підготовки, і, як відомо, у журналі періодично публікується сторінка «Тим, хто починає читати». Друкується ця сторінка більш крупним шрифтом. Такої сторінки не зустрінеш в інших журналах, а у нашому — просто необхідна. У

ВСЕ ДЛЯ ВІДВІДУВАЧІВ

Наш будинок культури розташований на мальовничій околиці міста Чернівців, що носить поетичну назву Садгора. Поряд височать два житлові корпуси трудівників місцевого учбово-виробничого підприємства. Трохи далі — наші дитячі ясла-садок і ще один, недавно збудований в експлуатацію п'ятиповерховий будинок. А навкруги, скільки око сягає — сади і гори, гори і сади.

Коли спалахують вечірні вогні будинку культури, сюди сходяться відвідувачі. Іноді цілими родинами і для кожного тут знаходиться щось цікаве, повчальне і цінне.

До послуг любителів книги — прекрасно укомплектована бібліотека, зі світлим, просторим читальним залом. Тут можна дістати найрізноманітніші періодичні видання, новинки художньої літератури, зіграти партію в шахи, або в шашки.

У великій вітальні-фойє встановлено телевізор. Зручно вмигнись у крісло, присутні з допомогою перекладача Тамари Кошиної мають можливість дізнатися про все, чим живе радянська країна, послухати лекцію-бесіду на різні теми, подивитися кінофільм або театральну виставу, концерт чи спортивну гру.

Різнорманітна наочність. Завжди вікі і змістовні стінні та фотозастіжки, цікаво художньо оздоблені стенди і панно, галереї пошани ерудитів виробництва, кращих спортсменів, талановитих учасників художньої самодіяльності. І осьоди квіти — вздовж стін, на декоративних баристих етажерах...

Багато цікавих заходів відбуваються в нашому закладі культури. Голубі вогники для ударників комуністичної праці, зустрічі з науковцями, митцями, урочисті вечори, присвячені значущим датам, молодіжні бач, виставки роїт фотолубителів, самодіяльних артистів та народних умійців.

Чимало заходів проводиться і поза стінами будинку культури. Це — колективні виїзди на дою природи і туристські походи, екскурсії по визначних історико-революційних місцях, спортивні змагання, відвідування театру, кіно та філармонії.

Не забули ми і про дітей. Для них влаштовуються тематичні ранки, демонструються мультфільми, організовуються веселі ігри-змагання, конкурси «Умілі руки». Крім того, проводимо літературні години, під час яких читаємо цікаві захоплюючі книжки, показуємо діалогів.

Є чим похвалитися і на ниві художньої самодіяльності. В репертуарі танцювального гуртка чимало російських, українських і молдавських танців, хореографічних малюнків і сценек, створених на основі буковинського танцювального фольклору. Є в нас і здібні читчі: тт. Голік, Попеску, Танає; виконавці естрадних мініатюр, любителі пантоміми: тт. Стефанюк, Мельник, Гуну, Жмурко і Синицина.

журналі намічається ввести ряд нових рубрик.

Своїми думками про роботу журналу поділились читачі: пенсіонерка М. Гузієнко, студентка-заочниця Є. Капелюс, культмасовик Київського Паладу культури ім. А. В. Луначарського Н. Кєсєрева, завідувач бібліотекою Паладу культури М. Мокжарєва, художник В. Журавковський, директор Паладу культури С. Губкін та інші. Вони внесли свої пропозиції і, зокрема, про необхідність створення кореспондентського пункту журналу «В єдиному строю».

У заключному слові Б. Н. Туровецький подякував учасникам зустрічі за увагу, за їхні пропозиції, які спрямовані на покращення роботи журналу.

І. САПОЖНИКОВ, директор науково-методичного кабінету клубної роботи.

Та гордість наша — драматичний колектив. Три роки тому його очолив відомий в Чернівцях професійний, досвідчений режисер, вихованець Київського театрального інституту Михайло Лоев.

Давній друг і порадник самодіяльності нашого Товариства, він за короткий час зумів згуртувати навколо себе не лише відомих любителів театрального мистецтва тт. Комісарову, Голік, Ігнатова, Гамаль, а й залучити до колективу перспективних юнаків і дівчат, які до того й гадки не мали про виступи на сцені.

Наполеглива, копітка робота майстра сцени швидко дала свої чудові результати. Вже перша його постановка, — драма прогесивного західнонімецького драматурга Ханса П. Файфера «Гамлет в Гейдельберзі» — дістала загальне визнання. Вона була високо оцінена жорі театральної сцени драматичної самодіяльності ра-

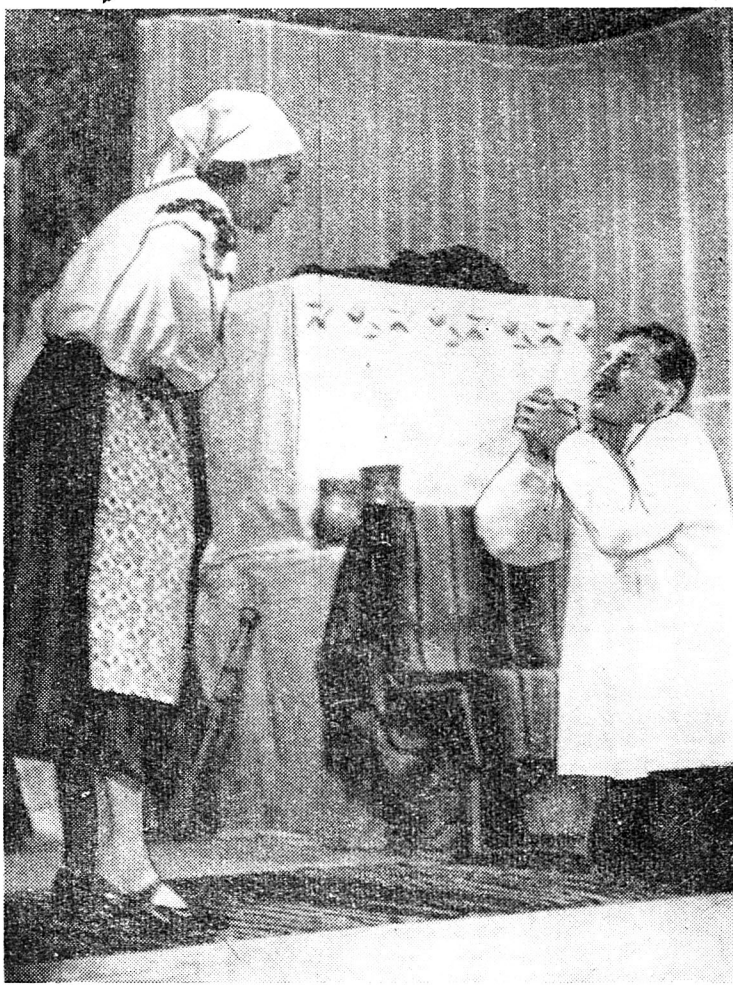
дянської Буковини, а на зональному огляді самодіяльного мистецтва нашого Товариства в Івано-Франківську дістала одну з найвищих оцінок — 14,7 бала. Виконавець головної ролі вистави Іван Пастушок став лауреатом фестивалю самодіяльного мистецтва.

Цікавими були подальші роботи дружнього колективу театральних аматорів. Стрімка, насичена цікавими подіями драма А. Розовського «Останній хід», п'єса А. Кулика «На лінії фронту», що відтворює героїку Великої Вітчизняної війни, комедія Є. Володєвича «Скільки мотузочок не плететься...», веселі старовинні й водевіль В. Сологуба «Біда від ніжного серця», нарешті, велика триактна героїчна драма М. Махлярєвського та К. Рапопорт «В'єтнамська балада».

Зараз драматичний колектив з натхненням працює над сценічним втіленням багатоактної п'єси Г. Ремікіна та Г. Балли «Легенда про людину».

Віритесь, що то буде гідний подарунок значущому ювілею — 50-річчю утворення СРСР.

Б. ЗЕЛІКМАН, художній керівник Садгирського Будинку культури глухих.

На фото: сцена із спектаклю «Чобіт лиха наробив» у виконанні артистів Чернівецького Народного самодіяльного театру Н. Щетинної та В. Чистосердова.

Фото І. ЩЕРБАНЮКА.

Цікаво і повчально

Комсомольці Калуської спеціальної школи-інтернату у плані роботи записали: провести тематичний вечір «Наша Батьківщина». З яскравого плаката було видно умови конкурсу: перший приз за вірні відповіді на десять запитань, другий — за сім, і третій — за п'ять запитань. За десять днів скриньку для запитань було заповнено вщерть.

Вечір вів комсомолец Віктор Рубанов — він по черзі пропонував аудиторії запитання, які надійшли. Бажаючих відповідати виявилось багато. Вчителі уважно слухали відповіді, і, звичайно, за найповніші ставили відповід-

ний бал, так що переможців виявилось мало. Тематика запитань була широка: і природні умови СРСР, життя народів, будови п'ятирічки і т. д.

У цьому конкурсі перший приз завоював комсомолец Мирослав Лизень. На вечорі учні-комсомольці не тільки закріпили пройдений матеріал, але й збагатились новими знаннями з історії, географії та інших дисциплін.

З. ДЕРКАЧ, вчитель Калуської спеціальної школи-інтернату. Івано-Франківська обл.

Редактор О. БОРИМЧУК.

Наша адреса: 252005, м. Київ-5, вул. Червоноармійська, 74. тел. 67-38-43.
«Наша жизнь» — орган Центрального правління Українського общества глухих.